

KARTA PRZEDMIOTU (SYLABUS)¹
OPIS PRZEDMIOTU

Kod przedmiotu		Nazwa przedmiotu	Higiena	
0912/URad/WNMinOZ/ST-NST/G01			Hygiene	
Język wykładowy		Polski		
Rok akademicki		2025/2026		
Kierunek w zakresie		Lekarski		
Poziom studiów		Studia jednolite magisterskie		
Profil studiów		Ogólnoakademicki		
Forma studiów		Stacjonarne/Niestacjonarne		
Semestr/ semestry		III zimowy		
Przynależność do grupy zajęć		Moduł G: Prawne i organizacyjne aspekty medycyny		
Status przedmiotu		Obowiązkowy		
Formy realizacji zajęć dydaktycznych, wymiar, punkty ECTS		Forma zajęć	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Liczba punktów ECTS
		Wykład	5 h	1 ECTS
		Seminarium	10 h	
Powiązanie przedmiotu	z profilem studiów ²	Przedmiot związany z prowadzoną w Uczelni działalnością naukową i uwzględnia udział studentów w zajęciach przygotowujących do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności.		1 ECTS
	z dyscypliną ³	Nauki medyczne		1 ECTS
Forma nauczania ⁴		Tradycyjna: zajęcia w siedzibie Uczelni		
Wymagania wstępne		Realizacja efektów kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności, kompetencji społecznych z poprzednich semestrów studiów.		
Jednostka prowadząca		Wydział Nauk Medycznych i Nauk o Zdrowiu		
Koordynator		dr hab. n. med. Ewa Rudnicka-Drożak prof. URad		
Adres strony internetowej pjo		https://wnminoz.uniwersytetradom.pl/		
Adres e-mail koordynatora		e.rudnicka-d@uthard.pl		

EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE, REALIZACJA ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH, WERYFIKACJA EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Cel kształcenia:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wyjaśnienie definicji „zdrowia” i jego aspektów. Wyjaśnienie pojęcia „holistyczne” zdrowie. 2. Poznanie czynników warunkujących zdrowie. 3. Omówienie znaczenia czynników chorobotwórczych (fizycznych, chemicznych i biologicznych) w środowisku.
Treści programowe. Wykłady⁵	<p>Wykłady: 5 h</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wprowadzenie do higieny. Definicja zdrowia wg WHO. Charakter interdyscyplinarny higieny, jako dyscypliny naukowej z zakresu nauk medycznych. Uwarunkowania stanu zdrowia. 2. Higiena żywności i żywienia. Znaczenie chorobotwórcze czynników fizycznych, chemicznych i biologicznych w środowisku. 3. Zaburzenia stanu zdrowia związana z jakością środowiska i czynnikami społeczno-ekonomicznymi. Higiena środowiska człowieka (pojęcie ekologii, elementy środowiska naturalnego). 4. Podstawy higieny pracy. Zagrożenia zdrowia na stanowiskach pracy – ryzyko zawodowe. 5. - Choroby zawodowe i parazytów. Środowisko pracy – czynniki szkodliwe. BN
Treści programowe: Seminarium	<p>Seminarium: 10 h prowadzonych jako 5 spotkań po 2 h.</p> <p>Celem seminariów jest poszerzenie wiedzy wykładowej oraz nabycie umiejętności identyfikacji zagrożeń środowiskowych.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Normy żywienia. Błędy żywieniowe i ich skutki. Rola składników odżywczych w żywieniu. 2. Higiena pomieszczeń służby zdrowia (gabinety lekarskie, zabiegowe, sale operacyjne). 3. Zanieczyszczenia powietrza a zdrowie 4. Wymagania higieniczne stawiane wodzie pitnej. 5. Gleba i jej właściwości higieniczno-sanitarne. BN
Metody dydaktyczne:⁶	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wykład <ul style="list-style-type: none"> • Wykład informacyjny z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej. • Wykład problemowy. • Wykład konwersatoryjny. 2. Seminarium <ul style="list-style-type: none"> • Wykorzystanie plakatów edukacyjnych. • Metody sytuacyjne polegające na rozwiązywaniu rzeczywistych problemów. • Giełda pomysłów. • Realizacja wspólnych projektów. • Analiza danych. 3. Praca samodzielna <ul style="list-style-type: none"> • Przygotowanie się do dyskusji w trakcie zajęć. • Przygotowanie plakatu edukacyjnego.
Rygor zaliczenia, kryteria oceny osiągniętych efektów uczenia się:	<p>Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest osiągnięcie wszystkich wymaganych dla przedmiotu efektów uczenia się. Uzyskanie pozytywnych ocen ze wszystkich form zajęć wchodzących w skład przedmiotu jest równoznaczne z jego zaliczeniem i zdobyciem przez studenta przyporządkowanej przedmiotowi liczby punktów ECTS.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Seminarium W celu zaliczenia seminarium należy: <ul style="list-style-type: none"> • być obecnym na każdych zajęciach, losowe nieobecności muszą być usprawiedliwione i odrobione po uzgodnieniu z prowadzącym (waga 10%); • uczestniczyć w dyskusji i realizować zadania zlecane przez prowadzącego (waga 10%); • przygotować plakat edukacyjny (waga 20%); • zaliczyć test z zakresu wiedzy z każdego tematu seminarium (waga 60%). 2. Wykład i Egzamin Przedmiot kończy się egzaminem. Uzyskanie oceny pozytywnej z seminariów w semestrze jest warunkiem koniecznym przystąpienia do egzaminu. <ul style="list-style-type: none"> • Egzamin ma formę pisemną, testową. • Nie przewiduje się terminu zerowego.

Sposób obliczania oceny końcowej:	<p><i>Sposób obliczenia oceny końcowej (dokładnej) z przedmiotu uwzględniający wszystkie jego formy określony został w Regulaminie studiów (§37-40). Ocena dokładna obliczana jest w systemie Wirtualnej Uczelni na podstawie ocen uzyskanych z poszczególnych form przedmiotu.</i></p> <p><i>Skala ocen dla poszczególnych form zajęć uwzględnianych w obliczeniu oceny dokładnej.</i></p> <p>1. Seminarium</p> <ul style="list-style-type: none"> • 3,0 (dostateczny) - — 60-70% • 3,5 (dostateczny plus) — 71-80% • 4,0 (dobry) — 81-90% • 4,5 (dobry plus) — 91-95% • 5,0 (bardzo dobry) — 96-100% <p>2. Wykład i Egzamin</p> <ul style="list-style-type: none"> • 3,0 (dostateczny) - — 60-70% • 3,5 (dostateczny plus) — 71-80% • 4,0 (dobry) — 81-90% • 4,5 (dobry plus) — 91-95% • 5,0 (bardzo dobry) — 96-100%

Efekty uczenia się dla przedmiotu w odniesieniu do efektów kierunkowych i formy zajęć⁷				Metody weryfikacji efektów uczenia się	
Numer efektu uczenia się	Opis efektów uczenia się dla przedmiotu (PEU) Student, który zaliczył przedmiot (W) zna i rozumie/ (U) potrafi:	Kierunkowy efekt uczenia się (KEU) i stopień osiągnięcia	Forma zajęć	Forma weryfikacji (zaliczeń)	Metody sprawdzania i oceny
W1	metody oceny stanu zdrowia jednostki i populacji, mierniki i zasady monitorowania stanu zdrowia populacji, systemy klasyfikacji chorób i procedur medycznych;	G.W1 +++	W/S	Egzamin	Egzamin pisemny w formie testu
W2	uwarunkowania chorób, sposoby identyfikacji i badania czynników ryzyka chorób, wady i zalety badań epidemiologicznych oraz zasady wnioskowania przyczynowo-skutkowego w medycynie;	G.W2 +++	W/S	Egzamin	Egzamin pisemny w formie testu
W3	pojęcie oraz funkcje zdrowia publicznego, pojęcie, zadania i metody promocji zdrowia, pojęcie jakości w ochronie zdrowia i czynniki na nią wpływające, strukturę i organizację systemu ochrony zdrowia na poziomie krajowym i światowym, a także wpływ uwarunkowań ekonomicznych na możliwości ochrony zdrowia;	G.W4 +++	W/S	Egzamin	Egzamin pisemny w formie testu
U1	interpretować pozytywne i negatywne mierniki zdrowia;	G.U3 +++	W/S	Egzamin	Egzamin pisemny w formie testu
K5	Dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	K.K5 +++	W/S	Egzamin	Obserwacja
K6	Propagowania zachowań prozdrowotnych.	K.K6 +++	W/S	Egzamin	Obserwacja/Realizacja zleconego zadania -plakat
K6	Korzystania z obiektywnych źródeł informacji.	K.K7 +++	W/S	Egzamin	Obserwacja

Literatura i pomoce naukowe⁸

Literatura podstawowa

1. Marcinkowski J. 1997. Podstawy higieny. Wrocław: Volumed.
2. Gawęcki J. 2017. Żywnienie człowieka 1. Podstawy nauki o żywieniu. Warszawa: PWN.
3. Jethon Z., Grzybowski A. 2000. Medycyna zapobiegawcza i środowiskowa. Warszawa: PZWL.

Literatura uzupełniająca

1. Materiały na stronie Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego <https://www.pzh.gov.pl/serwisy-tematyczne>

Inne pomoce naukowe

1. Rzutnik multimedialny połączony z komputerem.
2. Plansze dydaktyczne.
3. Tablice poglądowe.

Nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się – bilans punktów ECTS

Udział w zajęciach, aktywność	Obciążenie studenta [h]	
	Praca własna studenta: zajęcia bez nauczyciela (ZBN)	Zajęcia dydaktyczne
Udział w wykładach ⁹	-	5 h
Udział w seminarium		10 h
Przygotowanie się do wykładów/ćwiczeń/seminariów/ Przygotowanie do zaliczenia/egzaminu	15 h	-
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	15 h/ 0,5 ECTS	15 h/ 0,5 ECTS
Punkty ECTS za przedmiot	1 ECTS¹⁰	

Informacje dodatkowe, uwagi

W przypadku studentów ze szczególnymi potrzebami, w tym: z niepełnosprawnością, przewlekle chorych, określone powyżej (w karcie) metody i formy weryfikacji efektów uczenia się dostosowuje się odpowiednio do indywidualnych potrzeb tych studentów. Szczegółowe zasady i formy wsparcia studentów ze szczególnymi potrzebami: w tym z niepełnosprawnością, przewlekle chorych podczas zajęć, zaliczeń i egzaminów określono w: Regulaminie Studiów, Zasadach Studiowania, Procedurze dotyczącej zapewnienia dostępności procesu kształcenia studentom ze szczególnymi potrzebami, w tym: z niepełnosprawnością, przewlekle chorych.